MONITOR

Na Rok Pański 1778.

Nro: XXXV.

Dnia 2. Maia.

Reszta poprzedzaiącego Monitora.

WSzystkie zaś operacye chwalebnego kunsztu naszego iedynie dążą ku pomnożeniu cyrkulacyi Pańskich pieniędzy, à zatym kraiowego dobra. Przez nas miasta, miasteczka, kramy kupieckie, ziazdy Trybunalskie y Seymikowe, sklepy Winiarskie, Banki Faraono-

Kk we

we napełniaią ſię złotem. Po Anglii, Francyi, Hollandyi, Węgrzech, wſchodnich y zachodnich Jndyach, tak ſię rozſypuie naſzemi ſprężynami złoto, iako wiatrem plewy. Włoch, Zyd, Turczyn, Greczyn, zarowno z nami z Pańſkiey kieſzeni żyie y iey ſię kłania, Pan kontent z loſu ſwego y z naſzey uſługi, à miłość w nas Chrześciańſka wſzyſtkim ludziom, iako bliźnim razem dobrze czyni. A iako w tym doczeſnym życiu nic trwałego nie maſz na świecie, bywa więc czaſem, iż przeciwna fortuna rownie wielkich iako y małych prześladuie ludzi. Trafia ſię częſtokroć, iż zgraia Barbarzyńcow owych dzikich z ſerca y ludzkości wyzutych, *Kredytorami* zwanych ludzi, ſtan pomyślności Pańſkiey niemiłoſiernie ruynuie, iednakoż y w takowych okolicznościach nie zmazał żaden z naſzych ſumnienia

nia ſwego, na ſzkodę Pańſką radząc, aby dłużnikom płacił. Nigdy my maiątku Dobrodzieiow ſwoich takowym ludziom nie daiemy, ſami go oni zawſze, mimo chęć y zezwolenie naſze drą, ſzarpią, przez moc owego ſtraſzliwego, à od piekielney Hydry wymyślonego ſłowa *Taxa*. A tu to ieſt ow krytyczny moment, *non plus ultra*, w ktorym ſię kończą operacye naſze. Z profeſſyi ſwoiey należemy tylko do ukontentowania Panow, gdy zaś na to mieyſce troſki, kłopoty y niedoſtatki naſtępuią, iuż w ten czas nic po nas, ſamych tylko Filozofow, Moraliſtow, Kazuiſtow, przydać ſię może aſſyſtencya. Doktorowie pilnuią pacyentow, poki ſą żywemi, my pilnuiemy Panow, poki ſą Panami. Doktorowie iednak doprowadziwſzy do grobu chorego, idą prowadzić drugiego, my zaś doprowadziwſzy, nieodſtępnie,

pnie, do taxy Pana, idziemy iuż prowadzić życie własne, dostatnie y wygodnie z zarobkow professyi naszey. Pewna rzecz, że pracuiąc korzystamy, *dignus est enim operarius mercede suâ*, godzien iest robotnik zapłaty swoiey. Z tym wszystkim rzecz godna uwagi, że y w tych ostatecznych okolicznościach dobro pospolite naymnieyszego nie ponosi uszczerbku. Wsie y maiętności Pańskie nie przenoszą się za morze, lecz w teyże zostaią oyczyźnie. Wielu obywatelow y my sami słudzy W. W. M. Pana Dobrodzieia, iako rycerze z łupow woiennych, z tego podziału rządniey y gospodarniey żyiemy, podatki oyczyźnie płaciemy, à z upadku iedney nieszczęśliwey, kilkadziesiąt nowych szczęśliwych powstaie Familii. Swiat iest komedyą, y w całey takowey awanturze iak na komedyi, scena tylko y aktorowie

rowie przemieniaią ſię, Pan zoſtaie Pochlebnickim, à Pochlebniccy Panami. Wſzyſtko ieſt iedno dla kraiu, czy Algebrzyſta piſze X *minus* –Z, czy Z *minus* –X. Z tych uwag wnoſiemy nie zawodnie, że Monitorſki W. W. M. Pana Dobrodzieia wyrok, łaſkawą względem czynow naſzych położy konkluzyą, iakoż z naſtępuiącego powodu koniecznie takową dla ſiebie rokuiemy pomyślność. Czytaliśmy, iż W. M. Pan Dobrodziey mocno naganiałeś *Francmassonow*, więc wypada konſekwencya, że nas iako prawdziwych Anti-Francmaſſonow protegować będzieſz, gdyż iako tamci między ſobą ieden drugiego wſpieraią, ieden drugiemu pomagaią, tak my przeciwnie ieden drugiego nie cierpiemy, ieden drugiego ruguiemy. Podług kardynalnych Praw ſtarożytnego kunſztu naſzego, ieden tylko *Pochlebnicki* na opera-

pera-

peracyi powinien zoſtawać u Pana, tak iako ieden (*a*) *Cicisbey* u Włoſkiey Damy. Oprocz tego okazane w śrzedzinie pokorney ſupliki naſzey pożytki, iawnie za nami przed Wielmożnym W. M. Panem Dobrodzieiem y przed całym mowią światem. A tak z pokorą, ufnością y nadzieią, w nayuniżeńſzych ſuplikuiemy wyrazach, ażebyś Panie naſz Miłościwy, żadnych Piſm dotkliwie nas czerniących, przyimować, drukować y rozſyłać nie raczył; ſuplikuiemy, ażebyś Jegomości Pana Przyiacielſkiego y wſzyſtkich duchem nienawiści ku nam tchnących, gruntownie reflektował, y na lepſze myśli naprowadził; ſuplikuiemy, ażebyś naſzą ſzlache-

(*a*) *Cicisbeo* ieſt to po naſzemu Kawaler od ręki. Zaden polerowny mąż we Włoſzech nie powinien go żenie ſwey bronić, ani też w uſługi iego wglądać.

ſzlachetną profeſſyą po całym wielkim świecie zalecał y zachwalał; ſuplikuiemy, ażebyś nas ſamych Panom wielkim, à mianowicie Senatorom, Miniſtrom, Xiążętom, Dygnitarzom, na koniec też Bankierom y bogatym Kupcom, uſilnie rekommendował, à to iako ludzi wſzelkie nieukontentowania y niepomyślności oddalaiących, lub roſtropnie zmnieyſzaiących, iako we wſzyſtkich ich zamyſłach, przedſięwzięciach, à oſobliwie w ſzczęściu pomocnikow nieodſtępnych, iako nieznaney y nieſłychaney w Rzeczachpoſpolitych iednomyślności wizerunek y model naśladowania godny prezentuiących, iako cyrkulacyą pieniężną z pożytkiem kraiowym rozprzeſtrzeniaiących, iako do ſubſtancyi y ſpoſobu wielu Familiom ubogim pomocnych. My zaś za takową łaſkę przez wdzięczność powinną,

bez

bez żadney nadgrody, lub prywatnego zyſku, poki tylo Profeſſya naſza na świecie trwać będzie, darmo y wiecznie ſamemu W. M. Panu Dobrodzieiowi pochlebować, całym cechem iako nayſolenniey przyrzekamy, y u nog iego Pańſkich ścielemy ſię, w naygłębſzym piſząc ſię uſzanowaniu

Wielmożnego Miłościwego Pana
y Dobrodzieia

życzliwi Pochlebcy
y nayniżſi ſługi

Starsi, Przełożeni y Kompania starożytnego Kunsztu Pochlebnickiego.